

## A rheumatoid arthritises (RA) betegek ellátásának standard követelményei

Translation into:	HUNGARIAN
Completed by:	Dr. Géza BÁLINT
Email:	bjd@t-online.hu
SOC 1	Az RA tüneteivel jelentkező betegnek az Európai Reumaellenes Liga ajánlásainak megfelelően 6 héten belül szakorvoshoz kell kerülnie, hogy az a a diagnózist megállapítsa, s a differenciáldiagnózist elvégezze.
SOC 2	<p>Az RA-s betegeknek megfelelő felvilágosítás és oktatás szükséges</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Betegsükről</li> <li>• annak kezeléséről</li> <li>• a betegséggel való együttélés és a kezelés minden vonatkozásával, írásban, s olyan formában, amely személyre szabott és megfelel az illető szükségleteinek.</li> </ul>
SOC 3	RA-s betegek kapjanak orvosukkal közösen megállapított és egyeztetett, egyénre szabott kezelési tervet minden vizit alkalmával.
SOC 4	Minden betegség-specifikus kezelés indításakor az RA-s beteg pontosan informálandó a kezelés jótékony és esetleges káros hatásairól, valamint pontosan értékelendő a beteg klinikai státusa és értékelendő a biztonságossági szempontok.
SOC 5	Az RA-s betegek állapota a diagnózis megállapításakor, majd évente részletesen értékelendő. Az értékelés a tünetekre, betegségaktivításra, funkcióra, az ízületi károsodás mértékére s a kísérő betegségekre is okvetlen terjedjen ki. Mindez 3 havonta értékelendő, ha a beteg állapota nem javul megfelelően. Ha a beteg állapota romlik, 3 hónapra gyakoribb értékelés szükséges.

SOC 6	Ha az RA-s beteg betegségének jelentékeny rosszabbodását észleli, sürgősen juthasson megfelelő ellátáshoz.
SOC 7	Amint az RA diagnózisa megállapítható, a betegek betegségmódosító bázis terápiás kezelést kell kapnia.
SOC 8	Ha az alacsony betegségaktivitás vagy remisszió elérésének célja bázisterápiás kezeléssel nem érhető el, a beteg betegsége 3 havonta újra értékelendő.
SOC 9	Az RA-s betegek RA okozta fájdalmát és fájdalomcsökkenését föltétlenül értékelni kell..
SOC 10	Azokat az RA-s betegeket, akiknek a korszerű gyógyszeres (beleértve az i.a. injekciót) és nem gyógyszeres kezelés dacára megmaradó ízületi problémáik vannak, 3 hónapon belül ortopéd-sebésszel konzultálandók, ha az ízületi vagy lágyrész probléma sebészeti megoldhatónak látszik.
SOC 11	Az RA-s beteg részére elérhető kell, hogy legyen a szükséges bizonyítékokon alapuló gyógyszeres és nem gyógyszeres kezelés.
SOC 12	Az RA-s betegeknek elérhetővé kell tenni a konzultációt nem-orvos munkatársakkal, pl. gyógytornásszal, pszichológussal, podológussal. Ki kell kérni a szakemberek tanácsát és igénybe venni az általuk nyújtott kezelést.
SOC 13	Az RA-s betegeknek meg kell érteniük a fizikai aktivitás és a gyógytorna jótékony hatását, s az elvégzendő tornát a gyógytornásznak pontosan meg kell tanítania.
SOC 14	Az RA-s beteget pontosan fel kell világosítani és gyakoroltatni kell vele az ízületvédelem és az ergonómia elveinek megfelelő, alapvető aktivitási módszereket, melyekkel fokozhatja aktivitását a mindennapi életben és részvételét társadalmi szerepeiben. Ki kell oktatni a beteget és gyakoroltatni kell vele a sínek, gyógyászati segédeszközök és más olyan termékek használatát, melyekkel jobban adaptálódhat környezetéhez.
SOC 15	Az RA-s betegeknek felvilágosítást és tanácsot kell kapniuk az egészséges életmódról a dohányzás abbahagyásáról, az

	egészséges étrendről, a kiegyensúlyozott, nem túlzó alkoholfogyasztásról, a fizikai aktivitásról az alvászavarok kezeléséről, a balesetek, sérülések megelőzéséről, a betegsegítő és betegegyesületekről, arról hogy mikor gondoljon sebészi megoldásra, vagy olyan kiegészítő kezelésre, melyeket más RA-s betegek hasznosnak találtak.
SOC 16	Azokat a betegeket, akik olyan alternatív gyógymódokat szeretnék kipróbálni, melyek másoknak jót tettek, fel kell világosítani, hogy az ezek hasznát alátámasztó bizonyítékok korlátozottak.

<b>Mely kérdéseket tehet fel önmagának a beteg?</b>	
1	Az én rheumatoid arthritisémet diagnosztizálta szakorvos 6 héten belül?
2	<p>Megértettem-e betegségemet, a magam szerepét, orvosom, gyógytornászm, ápolóm szerepét a kezelésben?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kaptam-r különböző formákban (írásban is) megfelelő felvilágosítást és oktatást betegségemről?</li> <li>• Megfelelő felvilágosítást kaptam-e az alkalmazható kezelésről, annak jótékony- és mellékhatásairól?</li> <li>• Megfelelő felvilágosítást kaptam-e, hogy hogyan kezeljem fájdalmamat, ha az erősödik, illetve a gyógyszerek mellékhatásairól?</li> <li>• Megfelelő pontos és részletes felvilágosítást kaptam-e a beteg-illetve betegsegítő szervezetekről, és mindazon a szervezetekről, melyek megbízható, hiteles és bizonyítékokon alapuló információt adhatnak?</li> </ul>
3	Kaptam-e olyan kezelési tervet, mely magában foglalja a betegség, ill. kezelés várható kimenetelét és a legfontosabb ellátási helyek és információs lehetőségek címeit?
4	Megkaptam-e a szükséges felvilágosítást a kezelés előnyeiről és lehetséges mellékhatásairól?

	Értékelték-e a klinikai állapotomat és a kezelés biztonságosságát mielőtt a kezelést megkezdtek?
5	Kaptam-e rendszeres felülvizsgálati tervet, kontrollvizsgálati időpontokat?
6	Kaptam-e felvilágosítást, hogy ha betegségem rosszabbodik, kihez, mikor és hová fordulhatok?
7	Kapok-e én bázisterápiás gyógyszert, és ha nem, tudom-e, hogy miért nem kapok? Kapok-e én bázisterápiás gyógyszert, és ha nem, tudom-e, hogy miért nem kapok?
8	Az alacsony betegség-aktivitást vagy remissziót nem értük el. Újraértékeljük háromhavonta kezelésemet?
9	Tudom-e, hogyan csökkentsem az RA okozta fájdalmamat?
10	Felvilágosítottak a műtéti kezelés lehetőségeiről?
11	Hozzájuthatok-e mindazon gyógyszeres és nem gyógyszeres kezeléshez, melyet betegségem jelenlegi állapota indokoltá tesz?
12	Megvan a lehetőségem, hogy segítséget kaphassak dietetikustól, nővértől, gyógytornásztól, pszichológustól, foglalkozási terapeutától, szociális munkástól? Kaptam-e felvilágosítást, hogy miért, mikor és hogyan léphetek kapcsolatba a gyógyításom érdekében a gyógyító csapat különböző tagjaival?
13	Pontosan felvilágosítottak-e arról, hogy részemre milyen speciális fizikai aktivitás szükséges és milyen speciális gyakorlatot végezzek?
14	Felvilágosítottak-e a nekem szükséges gyógyászati segédeszközökről és más termékekről, az ergonómia elveiről? Gyakoroltatták-e velem ezek alkalmazását, hogy a mindennapi élet funkcióit, ill. társadalmi életem követelményeit jobban végezzem, ill. teljesíthessem?

15	Kaptam-e tájékoztatást az egészséges életmódról? Felvilágosítottak-e az alternatív kezelési lehetőségekről, s arról, hogy azok kevésbé bizonyítottak?